

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petri vrst s Din 2, do 100 vrst s Din 2.50, od 100 do 300 vrst s Din 3, večji inserati petri vrst s Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. — Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68; podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred važnimi reformami v Italiji:

Mussolini postane „vodja domovine“

Z reformo ustave naj se za večne čase zasidra fašistični režim in ustroj Italije — Mussolini hoče polagoma uvesti v vodstvo države mlajšo fašistično generacijo, da bi se mogel mirno umakniti

General Graziani postane abesinski podkralj

Pariz, 24. maja. r. V tukajšnjih diplomatskih krogih so z veliko pozornostjo sprejeli vesti iz Rima o skorajšnjih važnih spremembah, ki jih pripravlja Mussolini v notranjem političnem življenju Italije. V prvi vrsti namerava Mussolini izvesti

spremembo ustave

da bi tako še bolj kot doslej, zasidral fašizem in v ustavu potrdil fašistično uređitev države. Slično, kakor je Hitler v Nemčiji združil pod pojmom narodnega socializma stranko, narod in državo, namerava tudi Mussolini reformirati notranjo politično ureditev Italije. Fašizem naj postane sestavni in neločljivi del državnega življenja. V zvezi s tem bo tudi opuščen dosedanji fašistični parlament, na njegovo mesto pa pride korporacijska zbornica, v kateri bodo prišli do izraza predstavniki posameznih stanov in poklicev, ki pa morajo vsi v duhu fašističnih idej priznavati vrhovno oblast fašističnega vodstva. Dosedanji senat se bo pretvoril v neke vrste aristokratski gornji dom s primernim nazivom in daleko-sežnimi oblastmi, tako da bo mogel vedno čuvati nad korporacijsko zbornico in korigirati njene skele, v koičor bi ne bili v skladu z osnovnimi načeli fašizma.

S spremembo ustave bo dobil tudi Mussolini docela izjemno stališče. Slično, kakor je Hitler postal državni kancelar in ob enem vodja raja, bo Mussolini z ustavno reformo postal

„vodja domovine“

V tem svojstvu bo slično kako Hitler postal vrhovni, nikomur odgovorni vodja Italije odnosno italijanskega imperija. Rako bo ta njegova pozicija v skladu s prerogativi krone, še ni znano. Vsekakor pa bo to zelo kočljivo vprašanje nameravane ustavne reforme.

Obenem namerava Mussolini prepustiti vodstvo glavnih vladnih poslov mlajšim mocem. Obdržal bo kot »vodja domovine« samo ministrsko predsedstvo, dočim bodo vse ostale resore, ki jih je doslej upravljal Mussolini sam, kakor vojsko, mornarico, zrakoplovstvo, kolonije, korporacije, notranje zadave in zunanjé zadave prepustili onim fašističnim prvakom, ki so se odlikovali pri izgraditvi fašistične države ali pa v abesinski vojski. Zunanje ministrstvo bo najbrže prevzel dosedanji londonski poslanik Grandi, za poslanika v London pa bo šel dosedanji državni podstajnik zunanjega ministrstva Suvich. Tudi ostale resore bodo dobili mlajši Mussolinijevi sotrudniki, ker Mussolini želi, da bi osebno uvedel na oblast

mlajšo fašistično generacijo

in tako zagotovil nadaljevanje svoje politike tudi potem, ko bo moral sam dati krmilo iz rok. Poznavalci razmer namreč zatrjujejo, da je Mussolini že zelo utrujen ter da si želi skorajšnjega počinka. Abesina mu je dala ogromno dela. Sedaj, ko je izvajeval zmago in osnoval fašistični imperij, bi se rad polagoma umaknil v zatišje.

V zvezi s tem spravljajo tudi skorajšnji

povratek maršala Badoglia

Maršal Badoglia je, kakor znano, šef generalnega štaba. Ne samo, da je končal svojo misijo v Abesiniji, smatrajo v rimskih krogih, da je navzočnost šefa generalnega štaba v Rimu nujno potrebna zaradi dogodkov v Avstriji in zaradi splošnega položaja v Evropi. Mobilizacija fašizma, ki je izvedena po vsej Italiji, zahteva močne roke v vodstvu. Mussolini sam se mora predvsem posvetiti diplomatski obrambi Italije, zato pa hoče, da vodi vojaško akcijo izkušen vojak, kakor je Badoglio. Badoglio bo najbrže pri prihodnji rekonstrukciji vlade v zvezni z reformo ustave imenovan za ministra narodne obrambe in bo kot tak vodil vse tri vojaške resore, ki se bodo zotvorili v eno ministrstvo.

Dolžnost zdravil je, da pomagajo bolnim! — Prispevajte za protjetične ustanove!

Odločilna seja vlade

na kateri bodo razpravljali o vseh teh zadehav, je sklicana za prihodnjo soboto 30. maja. Mussolini želi izvesti vse te reforme po možnosti se pred sestankom sveta Društva narodov, da bi tako že nevi dokazal, da ne misli popuščati ter da mora računati z izvršenimi dejstvi.

Abesinci se še vedno upirajo

Pod vodstvom rasa Imra se zbira nova abesinska vojska, ki nudi Italijanom zadnji odpor

Rim, 23. maja. r. Agencija Stefani objavlja komunike, v katerem ugotavlja, da je večina abesinskih vojskodaj sticer pogrenila ali pa se predala italijanskim oblastem, da pa se severno zapadnih in južno zapadnih delih Abesinije se vedno zbirajo abesinske čete, ki jim poveljuje ras Imra. Ras Imra organizira nov odpor proti Italijanom in je izvajeval že več manjših bitk. Vrhovno poveljstvo je sedaj odpelalo v te edini kandidat za ta visoki in odgovorni položaj v poštev.

Francoske čete še ne bodo odpoklicane

Bariz, 23. maja. AA. Uradno objavlja, da doslej italijanska vlada še ni nicesar ukrena za umik francoskih kolonialnih čet iz Diredave. Nastanjene so v diplomatskem delu mesta in imajo sedaj nalogo, da stražijo imetje evropskih državljanov in varujejo progo Džibuti - Adis Abeba. Odoklicane bodo šele tedaj, ko bodo francoski interesi popolnoma zavarovani in bodo urejena tudi nekatera pravna vprašanja, ki so v zvezi z italijansko okupacijo Abesinije.

Abesinska železnica in italijanski transporti

Pariz, 23. maja. d. Francoska vlada se bo v kratkem znaša pred kočljivim vprašanjem, ali smejo Italijani uporabljati železnico iz Džibutija v Adis Abebo za prevoz vojaških potrebskih. Problem bo postal akuten zjasi tedaj, ko bo poletno dejevje onesposobilo za transportske ceste, ki vodijo od severa proti jugu. Na železniški proggi so opravljajo na abesinskem ozemlju kakor tudi v včakih samih varnostno službo italijanske čete. Z zahtevo po dovolitvi vojaških transportov po železnici pa bo načeto težavno vprašanje

razlike med sankcijami in blokado. Sedajne sankcije nimajo oblike blokade in protiprevozu živil, oblike in petroleja iz Džibutija pač ne bo ugovora, dokler bo to blago italijanskega porekla; ni pa še jasno, kako bo s prevozom orožja, municije, strupenih plinov in druge vojaške opreme italijanske izvora. Kakor se je vzejelo, se minister Paul Boncour sedaj podrobno bavi z vsemi temi vprašanji.

Koliko Italijanov je bilo mobiliziranih

Rim, 23. maja. o. Po službenih podatkih je bilo v Italiji v času od meseca februarja 1935 do marca 1936 mobiliziranih 1.300.000 vojakov in 10.000 oficirjev. Del mobilizirancev je bil odpeljan v vzhodno Afriko, večino pa so pridržali v domovini. V celoti so bili mobilizirani rezervisti letnika 1911, velik del rezervistov letnikov 1900 do 1911 in letnikov 1912. V Abesinijo je bilo odpeljanih 26 divizij. V vzhodnoafriški vojni so rebili 100.000 glav vprezne in tovorne živine, 16.000 tovornih in drugih motornih vozil, 1.500.000 ton vojnega materiala brez orožja in streljiva.

„Assicurazioni Generali“ za povzdigo Abesinije

Trst, 23. maja. AA. Zavarovalnica Assicurazioni je dala 10 milijonov lir za gospodarsko povzdigo vzhodne Afrike.

Izdelovanje načrta za eksploatacijo države

Rim, 23. maja. w. V smislu navodil Musolinija so se zbrali zastopniki italijanske industrije in poljedelstva, da izdelajo načrt za gospodarsko eksploatacijo Abesinije.

Težak gospodarski položaj Slovenije

Važna anketa o položaju rudarskega delavstva in demontaži slovenske industrije

Ljubljana, 23. maja.

Dosedne se je začela v Delavski zbornici na naši gospodarstvo in socialne razmere izredno važna anketa o rudarski krizi in položaju rudarskega delavstva ter demontaži slovenske industrije, sklicana od medstrostnega akcijskega odbora v Ljubljani. Anketa so prisotovale zastopniki vseh naših gospodarskih in socialnih ustanov, strokovnih organizacij, narodni poslanci, delavske in gospodarske organizacije ter delavstvo. Predsedoval Fran Leskovšek, ki je pozdravil zborovale, prevesem zastopnika banovine svetnika dr. Karline, senatorja dr. A. Kramera, številne poslanice in župane občin iz rudarskih revirjev ter zastopnike gospodarskih korporacij in Delavske zbornice.

Poročilo o splošnem gospodarskem ter socialnem položaju v rudarskih revirjih je podal Jurij Arh iz Zagorja, nakar je poročal o istem vprašanju načelnik druge rudarske skupine Piberšek. Iz Arhovega poročila posnetemo, da je naša rudarsko v vprav obupnem položaju, česar je predvsem kriva nepravilna gospodarska politika. Na gospodarsko in socialno poslabšanje v naših rudarskih revirjih ne vpliva le splošna gospodarska kriza. Vzroki krize so prevesem razvoj rudnikov v južnih delih države ter nepravilna razde-

litev dobav premoga za državne železnice. Že več let se bije huda borba v ministrstvu prometa za dobave premoga za državne železnice, zlasti med državnimi rudniki in zasebnimi rudnikami na jugu države, dočim se dobave od slovenskih rudnikov čedajo bolj reducirajo. Producija premoga v Sloveniji je zaradi tega silno padla. Dobave pa za 52,5% od leta 1929. Zaradi nepravilne razdelitve dobav premoga za železnice, so se dobave reducirale pri nas za 24% preveč. Redukcija se je pa še zvišala od novembra za 2,3%. Naši rudarji so zaslužili leta 1930. 138.000.000 Din, a lani 69.000.000. Izpad na mezdah znaša skupno okrog 700.000.000 od leta 1929 do lani. Ce bi ostale dobave premoga za državne železnice na isti višini, kakor leta 1929, bi lahko zaposlili še 1152 rudarjev več. Že iz teh številk razvidimo, da kriza na naših rudarskih revirjih reče v živo v gospodarstvo vse banovine, kar je še tem usodenje zdaj, ko propada v splašnem naše gospodarstvo zaradi demontaže slovenske industrije. To so zlasti pokazala se naslednja poročila ob zaključku lista. Anketa bo končana popoldne.

INOZEMSKIE BORZE

Curih, 23. maja, Beograd 7, Pariz 20.375, London, 15.40, Newyork 309.50, Bruselj 52.30, Milan 24.30, Madrid 42.225, Amsterdam 209.10, Berlin 124.50, Dunaj 56.20, Praha 12.82, Varšava 58.10, Bukarešta 2.50.

Obsedno stanje v Palestini

V Jeruzalemu ne sme nične brez posebnega dovoljenja na ulico — Krvavi spopadi se množe

JERUZALEM, 23. maja. r. Dejstvo, da so angleške oblasti odklonile vse arabske zatevne, na drugi strani pa gredo židov še nadalje zelo na roko, je dovedlo do gorčenja arabskih nacionalnih krogov v Palestini do vrhuncu. Kljub najstrožjim ukrepom angleških mandatnih oblasti in klub vojaškim demonstracijam, ki so bile včeraj prirejene v Jeruzalemu in vseh drugih večjih krajih Palestine, so Arabci svoj odpor še poostri. Včeraj je prišlo na mnogih krajih ne samo do spopadov med Arabci in židi marče so Arabci začeli napadati tudi angleške vojaške oddelke. V bližini Jeruzalemu se je razvila pravčata bitka med motoriziranim oddelkom angleške vojske in skupino Arabcev. Na obič stranah je bilo več mrtvih in ranjenih. Zvezcer je znova prišlo do spopada v mestu samem in je moral vojaštvo nastopiti s strojnicanami. Arabci očividno razpolagajo z običilico orožja in municije. Sedaj

so se začeli na debelo posluževati bomb in peklenih strojev. Sinoč so napadli kolodvor v Tel Avivu, kjer so vrgli okrog 20 bomb. Devet oseb je bilo ubitih, 24 pa ranjenih. V Haifi so napadli z bombami policijsko veljstvo in postopek skoraj popolnoma razrušili. Tudi tudi je bilo več mrtvih in mno- go ranjenih.

Davi je bilo v Jeruzalemu in nekaterih drugih najbolj orgoženih krajih proglašeno obsedno stanje. Nične ne sme brez dovoljenja na ulico. Kdor se poškoda, ga vojaške patrole takoj primejo. Če najdejo pri njem orožje, ga smijo na mestu ustreliti. Za vsak izhod iz hiše morajo posamezni stanovci imeti posebno dovoljenje policijске direkcije. Ob enem bodo oblasti perlustrirale vse hiše, da tako izsledi vse priseljence in jih izzenejo. Angleške oblasti so prepričane, da jim bo uspelo v najkrajšem času zatrepi arabski upor.

Preosnova angleške vlade

Minister za kolonije Thomas je podal ostavko — Izvršene bodo večje spremembe

London, 23. maja. AA. Havas. Snočni listi so že objavili vest, da je kolonialni minister Thomas podal žalostno ostavko, dasi se je govorilo, da bo podal ostavko še lečet nekaj časa. Večerni listi dodajajo k tej vesti, da je Thomas že odšel iz Londona. V zvezi z ostavko kolonialnega mi-

nistra Thomasa se govori, da bo njegovo mesto v vladni prevzel dosedanji gradbeni minister. Gradbeno ministrstvo bi prevzel dosedanji letalski minister, sir Samuel Hoare pa bi bil imenovan za letalskega ministra. Vse izprembe bodo izvršene v teknu prihodnjega tedna.

Leon Blum o pomenu volitev

Govor bodočega francoskega premiera po ameriškem radiu

Pariz, 23. maja. z. Leon Blum je ponosno govoril po radiu ameriškim poslušalcem. Med drugim je reklo, da ne ve, če se ogromno število prebivalstva v USA se poveča znameno za dogodek v Franciji. Toda gotovo je, da se v vsaki državi postavlja večji in težki problemi, ki so odločilni za vsakega človeka. Zato nikdo ne more biti indifferent na naprav temu, kar se godi po svetu. Prepričam sem, da stanja vstvari v Franciji ameriško občinstvo ne bo ignoriralo. Zadnje volitve v Franciji in sestava vladje ljudske fronte imajo več pomenu. Te volitve so bile predvsem zmagajoči republikanskih in demokratiskih ustanov v Franciji, poudarile pa so tudi osebne pravice državljanov proti avtarkiji in oligarhiji fašizma. Dalje pomenjuje te volitve voljo francoskega naroda, da se vendarle že enkrat začne reševati gospodarska kriza in da se v Evropi zagotovi iskren mir. Ta

mir pa se mora v vsem svetu zagotoviti na podlagi spoštovanja mednarodnih zakonov in na temelju solidarnosti med vsemi narodi

Ureditev mezdnega vprašanja

**Glavne določbe uredbe o določanju minimalnih mezd,
ki jo je izdala naša Delavska zbornica**

Ljubljana, 23. maja

Naša Delavska zbornica je izdelala v smislu resolucije, sprejete na kongresu delavskih zbornic v Beogradu, uredbo o določanju minimalnih mezd. Hkrati je tudi izdelala uredbo o posredovanjih v mezdnih sporih, prijavljenju kolektivnih pogodb in proglašanju njihove splošne obveznosti. Ti uredbi sta odgovor na ministrski osnutek o določanju minimalnih mezd, obvezni sklenitvi kolektivnih pogodb, o sporazumu in arbitraži.

Po uredbi o določanju minimalnih mezd, izdelani po naši Delavske zbornici, bi predpisoval ban po zaščitjanju gospodarskih in delavskih zbornic na predlog inšpektorja dela minimalno mezdu. Niže od minimalne mezde smejo biti samo mezde pomožnega osebja, ki je zaposten, da se pridruži dela. Za isto podjetje ali skupino podjetij ne sme biti predpisanih več minimalnih mezd. Mezde nad minimalno mezdo se določajo s pogodbo med podjetjem in pomožnim osebjem.

Minimalna mezda mora biti tako visoka, da zadostuje delavecu z živilske potrebskine. Za skupino podjetij, kjer so draginjske razmere različne, se lahko predpisuje tudi različne mezde. Ministrstvo za socijalno politiko izda ban, upravam podrobna navodila za določanje minimalnih mezd. Mezde delavcev, ki se še uče dela, se bodo določile s posebnimi predpisi, ki jih izda ministrstvo za socijalno politiko. Podjetja, ki zaposlujejo v povprečju 3 mesecev nad 15 delavcev (v to število so tudi vračani vajenci) bi bila dolžna v treh mesecih, ko stopi uredba v veljavo, v vsak prv mesec koledarskega leta, javiti inšpektorju dela in pristojni gospodarski in delavski zbornici, kako visoke mezde so izplačljive v zadnjem plačilnem obdobju. Te prijave bi bile napisane na formulirjih, ki bi ga predpisal inšpektor dela, in priložen bi moral biti primerek v podjetju veljavne tarife, z navedeno dosegene povprečne stvoritve posameznih akor dnih skupin.

S posameznimi določbami je še zagotovljena učinkovitost uredbe ter sankcije za kršitve uredbe.

Po drugi uredbi imajo delodajalci in de-

lavci možnost, da se obrnejo za posredovanje v mezdnih sporih na pristojne oblasti. Prva instanca je sresko načelstvo, zainteresirane stranke so pa mišljene delavska, delodajalska in strokovna organizacija. Za poravnalni postopek sklice sresko načelstvo zastopnike delodajalcev, delavcev in strokovnih organizacij. Stevilno zastopnikov delavstva se ravna po obsegu obrata. Poravnalni postopek se konča s sporazumom in izjava ene izmed strank, da je posredovanje neizpodbno.

Ce sklene delodajalska strokovna organizacija z več podjetji ali s svobodno delodajalsko organizacijo kolektivno pozabmo, odnosno več kolektivnih pogodb z enakim tekstrom, postane ta kolektivna pozabna edina za določanje mezdnih pogojev v podobni podjetiji na teritoriju iste občine, okraja ali občine. Ban lahko odredi, da postane ta pogodba obvezna za podobna podjetja v pogledu mezdnih pogojev. Ta odlok izda ban na predlog ene pogodbenice kolektivne pogodbe. Ban objavi predlog in tekst kolektivne pogodbe v Službenem listu ter pozove interesente, da izrečajo mnenje glede predloga, in sicer v enem mesecu. Fe prizivnem roku ban izda odlok o veljavnosti kolektivne pogodbe. Vendar in tercentri (delodajalske, delavskie in strokovne organizacije ter gospodarske in delavski zbornice) lahko zahtevajo od ministra za socijalno politiko, da razvijejavi odlog o splošni obveznosti kolektivne pogodbe. Kolektivna pogodba z značajem splošne obveznosti se lahko odnove, ako sporoči delojemalska ali delodajalska organizacija, da pogodbo odreduje. V tem primeru objavi ban z odlokom, da je po odpovednem roku prenehala splošna veljavnost kolektivne pogodbe. Ako je slednjenih več istovetnih kolektivnih pogodb, lahko zahtevajo odpoved kolektivne pogodbe pogodbeniki delodajalske in delojemalske strani, kot zastopniki večine prizadetega osebja, ki je bila zanj pogodba sklenjena. Podjetja, ki sklepajo kolektivne pogodbe, so dolžna poslati po en izvod pogodbe in spekej delu ter gospodarskim in delavskim zbornicam.

— **Osebna vest.** Iz Kranja je premeščen v Prevalje vodnik kranjske orodniške čete in Rado Djurič. V Kranju je služboval več let in je bil že priljubljen. Bil je posebno navdušen šahist in ga šahovski klub težko pogrešal. Šahisti so mu predredili v četrtek zvečer v hotelu »Ježen« pršeno odhodnico. Zejimo mu na novem službenem mestu obijo sreče!

— **Šahovski prvenstveni turnir končan.** Približno pred enim mesecem se je pričel finalni šahovski turnir, ki se ga je udeleževalo osem igralcev. Klubov prvak za tekoto leto je postal Jože Pogačnik; za nagrado prejme pokal. Drugi je bil Hinko Singer, ki dobi za nagrado lepo šahovnico, tretji pa Lado Mateljan, ki dobi za nagrado dr. Vidmarjevo knjigo o šahu. 7. junija priredil šahovski klub izlet na Smarjetno goro, kjer bodo razdeljena darila.

— **Invalidi pozor!** Tudi letos je odobreno kopališko zdravljenje vojnih invalidov do vključno naredniškega čina. Reflekanti dobre informacije pri predsedniku krajnega odbora UVI žlatarju Rangusu v Kranju. Brezplačno zdravljenje po velja samo za osebne invalide. Pri predsedniku naj se zglaše tudi oni invalidi in vdove odnosno sirote, ki jim je bila po zakonu iz leta 1929 vzeta podpora in ki žele, da se jim vrne.

— **Narodna čitalnica v Kranju** priredi gledališko predstavo v korist protituberkuloznega fonda. Datum in kraj predstave bo pravocasno objavljen.

— **Ne odlašaj!** temveč se še danes Grajzarju ali Rangusu prijavite za binokjni izlet na morje. Zanimanje je veliko, prostora le še malo. Cena izleta ni nč proti temu, kar boste videli lepoga na Sušaku in Crikvenici.

— **Iz Trbovelja** Trajalo je celo uro. Viderga je močno načašala in preplavila strugo. Divjala je po obrežnih njivah in preko ceste, ki je bila med neurjem tudi del struge. Čez dobro uro se je nevihta polegla in Viderga se je spet začela vračati s polj in ceste v svojo strugo.

Dokler poškodovana cesta ne bo popravljena, je treba voziti po cesti skozi Moravško dolino in preko Trojan, iz Zagorja pa po Medijski dolini na Trojane.

Zensko jezero

Ljubljana, 23. maja. V lepi turški deželi leži sirovito jezero Frauense. Ime je dobilo po cistercijanski opatiji, ki je bila v zgodnjem srednjem veku zgrajena zaradi svoje lepote in živahno ter razigrajo je tam zlasti poteti, ko se zbirajo tam najlepše ženske sveta, ki se udajajo, zabavljajo, sportu, ljubezeni in flirtu. To je bilo po tudi pozorišče zanimivega romana »Der Held von Frauensee«, ki ga je napisala Vicki Baumova in katerega snov je nedavno francoska filmska družba Tobis porabilna za svoj film pod naslovom »Zensko jezero«. Že roman sam je zanimiv in napet in dražučna čitalnica, a prav tak je film, saj se verno drži izvirnika. Film nam prikazuje idealno ljubezen lepega učitelja plavanja, brezposelnega inženjerja Hellerja do Danice Lysenopove, hčerke bogatega industrijskega, dokler ga ne izvabi v svoje mreže strastna Amaconka Puckova. Dejanje se vedno bolj zanimivo razpieta, a konec je kljub grozje nevihti skočen.

Za film, ki ga odlikujejo tudi krasni naravniki posnetki, je bila komponirana divna glasba in prelepi so tudi posnetki narodnih plesov in iger. Premiera tega filma, ki je povsod vzbudil veliko pozornost, bo drevi v Elitnem kinu Matica.

Z Ježice

— Prošnja mestni občini. Odkar se je del Stožic odcepil od bivše občine Ježica in bil spojen z Ljubljano, smo novi meščani popolnoma prepusteni samim sebi. Sicer je res, da je na Ježico precejdalec in je pristojno edinolepo po gostilnah, zato nas menda tudi od občinskih odbornikov nikdar nitične ne obišče, razen v primerih političnih se stankov. Obiskal nas je sicer že enkrat g. župan dr. Adlesič drugače pa nimamo od mesta prav nič, razen mitničarjev.

Teh prebivalcev, ki pripravajo novi Ljubljani, je približno 600 in stanujejo na dveh straneh Tyrševe ceste. Toda dohod k tem hišam, zlasti v takozvanji »čičkariji«, kar k tudi na nasprotni strani, je v dejevnem vremenu skoraj nemogoč radi, vode, ki se nikamor ne odteka. Prebivalci si pomagajo na razne načine, predvsem z nasi panjem. Za to nasipanje pa se uporablja

Danes premiera mojstrovine dunajskega filma.

Velika ljubezen francoškega pisatelja Maupassanta
LILI DARVAS IN HANS JARRY
ATTHA HORRIGER — SZÓKE SZAKALL
NOV FOXOV ZVOCNI TEDNIK
KINO UNION, Tel. 22-21

Predstave: danes ob 16., 19.15 in 21.15
jutri ob 15., 17., 19. in 21.

Marija Baškirčeva
Glasba: PAUL ABRAHAM

raznovrsten material, ki nikakor ne spada na ulice. Zato bi prosli mestno upravo, naj bi poslala k nam nekoga, ki bo stvar pregledal, nato pa naj se odredi posipanje in regulacija ulic v tem delu mesta. Kot davkopalčevalci upamo, da naša prošnja ne bo našla gluhih usen.

— **Pomota.** Vsakdo je lahko opazil potomo, ki se je pripetila v »Slov. Narod« pod rubriko »Z Ježice«, kjer piše, da je Sokol zključil letosno gledališko sezono z igro »Žaluoči ostali«. Dopolnil spada pod rubriko »Zagorje« in ne pod »Ježice«.

— **Okrožni zlet v Kamniku** bo v nedeljo 24. t. m. obvezen za vse članstvo, naraščaj in decu. Čas odhoda se izvede v telovadnici. Udeležba na izletu v kroju.

Iz Kranja

— Akademija protituberkulozne lige. Krajevna protituberkulozna liga priredi jutri ob 10.30 za zaključek protituberkuloznega tedna v telovadnici Narodnega doma akademijo. Vstop je prost.

— **Osebna vest.** Iz Kranja je pomeščen v Prevalje vodnik kranjske orodniške čete in Rado Djurič. V Kranju je služboval več let in je bil že priljubljen. Bil je posebno navdušen šahist in ga šahovski klub težko pogrešal. Šahisti so mu predredili v četrtek zvečer v hotelu »Ježen« pršeno odhodnico. Zejimo mu na novem službenem mestu obijo sreče!

— **Šahovski prvenstveni turnir končan.** Približno pred enim mesecem se je pričel finalni šahovski turnir, ki se ga je udeleževalo osem igralcev. Klubov prvak za tekoto leto je postal Jože Pogačnik; za nagrado prejme pokal. Drugi je bil Hinko Singer, ki dobi za nagrado lepo šahovnico, tretji pa Lado Mateljan, ki dobi za nagrado dr. Vidmarjevo knjigo o šahu. 7. junija priredil šahovski klub izlet na Smarjetno goro, kjer bodo razdeljena darila.

— **Invalidi pozor!** Tudi letos je odobreno kopališko zdravljenje vojnih invalidov do vključno naredniškega čina. Reflekanti dobre informacije pri predsedniku krajnega odbora UVI žlatarju Rangusu v Kranju. Brezplačno zdravljenje po velja samo za osebne invalide. Pri predsedniku naj se zglaše tudi oni invalidi in vdove odnosno sirote, ki jim je bila po zakonu iz leta 1929 vzeta podpora in ki žele, da se jim vrne.

— **Regulacija potoka Sušnice** se bo pričela letos ob izliva v Savinjo proti Joštovemu mlinu. Regulacijo bo vodila mestna občina okrog 45.000 Din.

— **Razsirjenje poslopja meščanske šole.** Ker je postal poslopje meščanske šole v zadnjih letih pretešno, bo mestna občina zgradila na enondonstranski dvoriščni trakt še eno nadstropje. K stroškom, ki bodo znašali okrog 224.000 Din, naj bi prispevali mesto Celje, celjski, smarski in laški srez ter banška uprava.

— **Regulacija potoka Sušnice** se bo pričela letos ob izliva v Savinjo proti Joštovemu mlinu. Regulacijo bo vodila mestna občina okrog 45.000 Din.

— **Gradišča nove justične palače** je že mnogo let nujna potreba mesta Celje in celjskega okrožja. Mestni svet je oznaili prostor, kjer je staro okrožno sodišče, kot najprimernejši za gradnjo justične palače, ki bo skupščina mestna občina čim bolj pošpešiti.

— **Službo občinskega kmetijskega referenta** bo razpisala mestna občina.

— **Gajenci zavoda za slepo deco iz Zagreba** bodo koncertirali v sredo 27. t. m. ob 20. v celjskem gledališču. Na sporednu so državna himna, Muhičevi »Zagorski zvoki« (godba na pihala), pevski zbor Adamiča, Caniča, Vilharja, Zajca, Grgoševiča, Vogriča in drugih, klavirski skladbe Mozart, Chopina in Dvofoaka ter skladbe za fagot, rog solo in tamburaški zbor. Vstopnice za ta zanimivi koncert so v predprodaji v knjigarni K. Gorčarja vodno.

— **Starokatoliška služba božja** bo v nedeljo 24. t. m. izjemno že ob 8. zjutraj v Narodnem domu.

— **Razmere na delovnem trgu.** Pri eksponenti javne borze dela v Celju se je od 11. do 20. t. m. na novo prijavilo 42 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 27 oseb, posredovanje je bilo 7, odpotovljeno je 8, odpadle so 4 osebe. Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 41 brezposelnih (574 moških in 67 ženskih) nasproti 618 (556 moških in 62 ženskih) dne 10. t. m. Delo dobio: po 2 kleparjev in poljski delavci, po 1 krojač, mizar in pek, 3 dekle, 2 privatni kuhanici ter po 1 kuhanica za sezono, kuhanica k orožnikom in postrežnica.

— **Umrl so:** na Krekovi cesti 16 v sredo 32-letna zasebnica Marija Rebova, roj. Bučarjeva, v četrtek pa v Oblakovici ulici 4 v starosti 18 mesecev hčerka zasebne uradnika Evica Zupančeva in v mestni ubožnici 79-letna mestna reva Terezija Hrovatova.

— **Dve nesreči pri delu.** V sredo se je ponesrečil v gozdu pri Ljubnem 35-letni, pri lesnemu trgovcu in posestniku uslužbeni drvar Janez Žagar ob Š. Primroža pri Kamniški Bistrici. Podžagan drevo je nenadno padlo nanj in mu zlomilo levo nogo. Isteča dne se je 4-letni dinarjev sinček Jože Pesko iz Ojstriske vasi pri St. Juriju ob Taboru s sekiro odsekal kazalec leve roke. Ponesrečen je bil zdravila v celjski bolnici.

— **Nogometni brzoturnir vseh štirih celjskih sportnih klubov** se bo pričel v nedeljo ob 15. na Glaziji v okviru protituberkuloznega tedna.

— **Nočno lekarško službo ima do vsega petka 29. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.**

— **Sokolski materinski dan.** Mladinski odsek Sokolskega društva v Celju bo predelil v nedeljo 24. t. m. ob 15. pravoslavo materinskoga dne v veliki dvorani Narodnega doma. Na sporednu so nagovor, deklemacije, telovadba, točka za glosi in klavir, petje mlađinskega zebra mestne deške narodne šole pod vodstvom br. Cirila Preglja, recitacija in Nušičev prizor »Naša deca«. Sokolska mladina iskreno želi, da bi se udeležile akademije predvsem matere, vabi pa tudi članstvo in vse prijatelje Sokola. Vstopnine ni.

— **Dva prijatelja tule lastnine.** Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča sta se zagovarjala v petek 29-letni posestnik Jože Leskovšek z Dola pri Smarju in 29-letni delavec Štefan Kampuš iz Stranji pri Smarju pri Jelšah zaradi tatvine. Oba sta Štefan Kampuš je lani 22. decembra predkazovan. Leskovšek je lani 22. decembra ukral Jožetu Podgoršku v Vrbnem pri

St. Juriju ob juž. žel. iz zaklenjene pojate sod v vrednosti 282 Din, letos 3. januarja pa Jeerneju Sivki v istem kraju izpod pojate jarem. Kampuš je ukral lan v oktobru Francetu Vrečku na Grobelnem leseno vozno kolo. Leskovšek je bil obsojen na 7 mesecev strogega zapora ter vrgubo častnih pravic za dobo 3 let in plačilo 250 Din po vprečnine, Kampuš pa na 3 mesece strogega zapora in vrgubo častnih pravic za dobo 2 let.

Beležnica KOLEDAR

</div

Besier: Elizabeta Browningova (Tiran)

Jubilejna predstava v proslavo zaslug režiserja Milana Skrbinskega

Ljubljana, 23. maja
Za 25-letnico igralskega in režiserskega delovanja vrgledno marljivega, vestnega in s fanatično vztrajnostjo k idealu velikega igralca stremeljega Milana Skrbinskega smo dobili že nekaj sezon obetano Rud. Besierjevo biografsko dramo v petih dejanjih »Elizabeta Browningova«.

Za jubilej so ji dali po glavni moški vlogi naslov »Tiran« in z njem Skrbinskemu veliko nalogo, da ustvari iz človeškega nestvora čim bolj verjetnega tiranskega očeta angleške krvi in volje. Mracni, strašni, počastni, abnormalni ali celo blazni človeški liki, ki jih je podal Skrbinsek v teku svoje igralske karriere že v premnogih variantah često s čudovito realistiko in silo, so ponemoženi Edvardom Barretom za nov tip, ki se nam zapriči v spomin takoj globoko, da ga dolgo ne pozabimo.

Besier je napisal rodbinsko in ljubezensko dramo točno po biografijah angleškega odličnega pesnika in pesnice, tako da je drama veren izrezek resničnega življenja, ki se je godilo v Londonu v letih 1845 in 1846.

Robert Browning je bil srečna, solčna matka; pesni je z največjo lahko, ustvaril mnogo pesniških zbornikov in umrl spomljan v slaven L 1889. Še slavniji kakor njegovi često neumljivi verzi, ki so izvirali mnogo parodistov in rabil razne lepe, tudi komične epizode, pa je postal in ostal Browning zaradi svojega romana z Elizabeto Barrettovo. Ta je bila čudovit otrok, ki je že v devetih letih čitala brez učitelja Homerja in izvirniku. Ker je na ježi padla s konja, je lešala več let, ogromno čitala in tudi sama pesnila. Bila je pogumna socialna pesnica in ena prvih žen, ki se je v stilih bojila za samostojnost žensk. Pesnik Browning, zdrav, veder duh in od energije prekipavajoč mladenec, jo je vzljubil na prvi pogled, ko je vdrž v njeno bolniško sobo. Njegova vedrot in zdravje pa sta ozdravila tudi pesnico Elizabeto, ki je vzljubila tovarisko reditev. Hotela sta se poročili. Oba pa zakona ni dovolili. Tako sta pobegnila iz Londona v Italijo, kjer sta živelna srečna dolga let. Idealista sta se udeleževala italijanske borbe za uedinjenje in svobodo. Zaradi obolenosti otroka edinca in razburjanji s politiko, pa je Elizabeta sama vrnela in L 1861 umrla. Mož jo je dolgo prehrpel in doživel srečeno ureničenje ita-

lijanskega nacionalnega in državnega ideala.

Vsebina Besierove drame sega do tajne poroke in pobega idealnih dveh pesnikov. Koliko je naslikan po resnici tudi oče Barrett, zakrnjen sovražnik ljubezni in egoistični terorist svojih otrok, književna zgodovina ne pripoveduje. Brčas pa je črpal Besier tudi očeta vsaj v glavnih potekih in dejstev. Tiranstvo tega očeta pa nam končno v zadnjem dejanju docela pojasni le Elizabeta, ki pravi tuk v pred svojim pogonom: »Naš oč je blazen! — In res, tak se nam je videl že vse štiri prve akte.«

Izredno zanimiva drama je zlasti močna in prikupna v začetnih treh dejanjih. Maršak si moramo razlagati iz pristno angleškega puritanstva, suženjske podanosti očetu tiranu in domisljavcu iz l. 1845. Tako razmerje otrok do očeta ni bilo nikoli in ne bo nikoli mogoče v srednji Evropi. Zato učinkuje lutkarsko vedenje teh puritanskih otrok dandanes na nas bolj komično kakor tragično.

Predstava je bila v splošnem odlična in gre režiserju C. Debevcu vse priznanje. Naslovno vlogo revmatičnega tirana očeta je ustvaril in podajal jubilar Skrbinsek močno dosledno, pretresljivo v mračnosti svoje obupne v volkodlakarske ljubezni. Ako pa bi igralec v zgolj črne barve primešal vsaj še nekaj svetlin, roheneč, včasih nerazločni govorici včasih dodal jasnih, pristršnih tonov, bi bil ta silni tiran vsaj nekoliko še toplejši, verjetnejši, simpatičnejši. Vsekakor pa je kreacija vltva v enotem kalupu in je tipično Skrbinskova, izrazito svojska. Žel je čim največ priznanja mogoče med predstavo in po zaključku.

Sijajno umetnino je ustvarila Šaričeva z Elizabeto, kreacijo, ki je stala na višku in je sama zase vredna najtopljejše hvale. Izvrsten partner je bil Jan z Robertom Browningom. Vedrega, gorkočutnega in odločnega poeta je ustvaril veskoč odlično. Zelo prijetna oseba je Henrieta Boltarjeva, ki jo pozdravljamo v tej vlogi po daljši odstotnosti zopet simpatično naturno, zdravo in sveže uporno. Rakarjeva kot realistična dobra in včasih sobarica in originalno zajeti dobrošrni zdravnik z Debevcem sta bili prav posrečeni ustvaritvi.

Vsi ostali so epizodisti in trepetajoči stari, lutkarski sinovi in hčere. Med njimi je omenjati le zabavno jecljajočega Oktavija, ki ga imenitno doživlja Sancin.

Igra je žela globok vtisk in mnogo zasluženega priznanja.

Pred predstavo so jubilarju Skrbinskemu na održitični upravniki Oton Zupančič, Vek Drenovec za Udrženje. Alb. Širok v imenu tržaških in primorskih Slovenscev, Hanžič za Šentjakobske održi v Ljubljani, Danilo z staro igralsko gardo in končno tajnik Jerman, ki je predčital dolgo vrsto brzojavk v pisem, ki so došla iz Prage, Beograda, Maribora, Sarajeva in z raznih drugih jugoslovenskih održi. Vsi čestitari so izražali jubilarju iskreno poleg želje za bodočnost in priznanje za zasluge, ki si jih je pridobil z delom za slovenska gledališča in za igralski naračaj. Sredi vencev, šopkov in daril se je Milan Skrbinsek zahvalil, močno in resno poudarjajoč, da veljaj vse slavlje delu za našo kulturo in našo gledališko umetnost, ki naj živi, cvete in raste!

Bil je krasen, res topel večer, ki si ga je jubilar poštano zasluzil. Zato: živel še dolgo let, zdrav in energičen, neomahljiv!

Fr. G.

(Jimbolna) do Bukarešte tja in nazaj bo veljal za osebo 380 lejev. Vozne olajšave na jugoslovenskih železnicah bodo veljale do 15. avgusta t. l. in to zaradi ev. udeležbe naših članov in članic na taborenju OSOS na Črnom morju.

Vojска. Na teh svečanostih bo sodelovala českoslovska vojska z 1. bataljonom. Nastop vojske bo vojaškom vežbališču, kjer bo obenem z vojsko nastopila tudi rumunska omladina.

Vsi udeleženci zleta v Bukarešto potujejo skozi Suboticu.

Kdo more sodelovati na zletu v Bukarešti? Izvršni odbor Saveza SKJ je na svoji seji dne 7. aprila t. l. sklenil, da se morejo zleta v Rumuniji udeležiti samo tisti člani in članice, ki bodo sodelovali na IV. pokrajinskem zletu v Suboticu.

Sokolski tabor na Rašici

Ježica, 22. maja
Na praznik je bil odrejen sokolski planinski tabor sokolskih društva Ljubljana-Siška, Sokol III., Zg. Siška, St. Vid, Medvode, Vodice in Ježica na Rašici. Slabo vreme, ki je zadnje dneve vladalo, tudi na praznik ni kazalo posebno prijaznega lica. To je bil menda tudi glavni vzrok, da se baš najmočnejše društvo Ljubljana-Siška in Sokol III. poleg Vodic tabora ni udeležilo. Sicer se taki primeri v bodoče ne smejo več povajljati, temveč bo treba poznavati več discipline in požrtvovalnosti, zlasti pa boljše organizacije takih izletov. Edino društvo, ki se je tudi časovno točno držalo dogovora društev, je bilo Sokolsko društvo Ježica, ki je s 60 člani in naračajem dospelo ob 3. uri na Rašico. Kratko nato so prispeala še sokolska društva Zg. Siška, St. Vid in Medvode z državno trobojno na čelu.

Takoj nato so se pripadniki vseh društev zbrali sredi vasi na dokaj prostrani ravnini, postrojeni v vrste, z državnimi zastavami, nakar je zbranim sokolskim in ostalem občinstvu naslikal delo in naloge sokoštva. Lubej načelnik Sokola I. in član tehničnega vodstva župe, Njegov govor, prepojen z možnostjo, iskrenostjo in sokolsko voljo do dela in nadaljnje borbe za lepo bodočnost našega naroda potom sokoštva, je napravil na vse prisotne najgloblji vtis. Po govoru, katerega je poslušalo nad 200 ljudi, je zbrano članstvo in naračaj zapelo »Pesem sokoških legij« in »Hej Sloveni.«

Potem se je pod vodstvom br. Kusarja in s Germakove pričela javna telovadba vseh oddelkov v prostih vajah. Žal, da je močvirnat svet deloma oviral vaje, vendar je zlasti moški in ženski naračaj odvezbal vaje brezhibno. S tem pa je že tudi potekal čas odhoda, ki se je moral izvršiti točno po programu. Še nekaj sokoških pesmi, nekaj fotografiskih posnetkov in sokolskih četa je z državnimi zastavami na čelu odkorakala s prijazne Rašice zadovoljna z uspehom in delom, ki ga je dan opravila med narodom.

Skozi prijazni gozdček je prispeala sokolska četa do Srednjih Gamelj, kjer je bil razvod društva. Pred razhodom pa so sokoški pevci sredi vasi ubranili zapeli še »Izborskog zagrijajac, »Jadransko morje, »U boj, in »Hej Sloveni.« Ljudstvo, ki se je zbralo okrog Sokolov, je z zanimanjem opazovalo njih delo in poslušalo nacionálne pesmi, ki vzbujujo ponos v vsakem Jugoslovancu. Disciplina članstva je bila vzorčna, kar je vsekakor hvalevredno saj je bil to prvi poizkus prirejanja takih taborov.

Bratje in sestre, naprej po tej poti med narod, nesež moj ljubezen in naše sokoško bratstvo, vzbujajoč ga v ljubezni do domovine, naroda in našega mladega kralja.

J. K.

— Župni zlet v Karlovcu. Bratska sokoška župa Karlovac, kamor spadajo tudi edinice iz naše ožje domovine — Belokrajine, priredil 31. maja in 1. junija t. l. III. župni zlet pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. Ob tej priloki bo razvit tudi župni prapor, ki ga je župi poklonil in mu bo kuval naš mladi sokoški kralj Peter II. Vse priprave za zlet so v polnem teknu in smo prrečrni, da bo tudi v Karlovcu slavila te dneve svoj triumf večna Tyrševa sokolska ideja. Brate in sestre iz Belokrajine bratsko vabimo, da se zletu počasno udeležijo in tako znova pokažejo svoje trdno jugoslovensko in sokoško prepricjanje.

— Sokolsko društvo Ljubljana-Vič poziva svoje članstvo, naračaj in deco nad 6 letom da se udeleži jutri strogo obveznega pešilista. Članstvo se udeleži v kroužu, ostali v civilni oblike s sokoškim znakom. Zbor ob pol 14. pred Sokolskim domom, odhod ob 1/4 na 14. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Uprrava.

— Sokolsko društvo Jesenice priredi v nedeljo 24. maja ob 20. glasbeno pevski večer. Nastopi godba na piha, sajonski orkester, moški zbor, godalni kvartet bratov Sorgo, solistka sestra Frjanova in mlad Kustejz z violinom.

— Kojedar velikih sokoških in sportnih prireditv na Gorenjskem. V nedeljo 7. junija bodo tekme sokoške župe Kranj v Kranju. Tekmovati bodo člani, članice, moški in ženski naračaj vseh v župi včlanjenih društav in čet. V nedeljo 5. julija se bo vršil v Škofji Loki zlet sokoške župe Kranj z proslavo 30letnega obstoja sokoškega društva Škofja Loka in otvoritev velikega letnega telovadnišča. Na tem zletu bo poleg vseh sokoških oddelkov sodeloval tudi vojska. Dne 12. julija se bo vršil nastop sokoškega društva Jesenice, 18. in 19. julija pa se vrši običajni sportni dan SK »Bratstvo« na Jesenicah. 2. avgusta se bo vršil zlet jeseniškega sokoškega okrožja v Mojstrani. Poleg vseh sokoških oddelkov nastopi tudi četa vojakov s posebnimi bojniimi in telovadnimi točkami.

Jesenic

— Premeštitov vestešnega uradnika. Po službeni potrebi je premeštit kontor državne železnice na Jesenicah Jože Cmrdič za kontrolorja v Celje. Z njim zgubi počitni urad viteznega uradnika uradniku po dobrega tovariša, a naša javnost in razna nacionalna društva prijetnega dru-

žabnika, člena in veste obiskovalca vseh prireditv. Želimo njemu in njegovemu družinicu v Ceju obilo zadovoljstva.

— Nov občinski dejovodja. Občinska uprava je sprejela za dejovodjo absolviranega pravnika g. Milka Čuperla, ki je služboval delj časa na banski upravi v Ljubljani.

— Tudi posledica alkohola. V soboto 16. t. m. proti večeru sta dva pijana hlapca pred gostilnico Čufar kazala svojo možlost. Eden je držal konja za uzdo, drugi pa je z besedami »boš videl, kako ga bom jaz dije udrihal po konju. — Prosimo orožništvo, da posveti malo več pozornosti takim surovezem in se pozanima tudi za to početje pijanih hlapcev.

Dva mlada rokovnjaka

Poletje, 22. maja.

Ivan Drofenik iz Ljubljane, občina Poljčane še ni bil 5 let star, ko je nekemu posestniku začgal hišo. Od tistega časa dalje ima za seboj že pestro kriminalno kroniko. Zdaj mu je 14 let. S svojim nič bolj prida bratom 12 letnim Alojzom je dan te dni priredil pravi vložilski pohod. V dveh dneh sta obiskala kar 5 strank. Najprej posestnico Marijo Gunzej v Poljčanah. Snela sta kuhiško okno in tako prišla v hišo. Prebrskala sta vse predale in reš našla nekaj drobišča. Pri trgovcu Pšeničniku sta bila zaslužena in pregnana. Ušla sta v gozd, kjer sta se sploh potikala čez dan. V gozdu sta tudi prenočevala. Naslednjega dne sta se že ob 5. zjutraj zglasila v hiši 81 letne vdove Velger Marije, ko je ta odšla k smrtnicam. Iz skrije je odnesla razen drugega 100 Din. V hišo sta prišla skozi podstrešje. Ker je bila po sobe zakljenjena, sta ključavnico razbil. Četrta v petu živet sta bila vidična Jurij in Godec Franc, katerima sta izznaknila nekaj težko zasluženih dinarjev.

Oprožnikom, ki so ju po dolgem iskanju našli skriti v krušni peči, sta priznala vse. Že delj časa se dela na to, da bi prišli mlada rokovnjaka v poboljševalnico. Žejata vseh je, da bi se to v najkratšem času zgodilo.

K uboju v Bitnjem

Kranj, 22. maja.

V našem poročilu pod naslovom: »Zoperubo, v Slov. Narod« z dne 12. tm. št. 108. se je vrnila nežljiva ponota, kjer se pokojnega Kalana opisuje kot nasilnega in izzivalnega fanta. To pa ni res, ker je znamo, da je bil pokojni Kalan mriren, tako dostojen fant. Vse prej bi lahko ta opis veljal za njegovega ubijalca Ješeta, o katerem je znamo, da se je rad pretepal in izzival. Da popravimo krivico, storjeno ugledu pokojnikove rodbine in da pravilno informiramo tudi: ostalo je javnost, ki je potom časopisa zvedela za ta ubo, pričasno danes to pojasnilo.

Požar zaradi slabega dimnika

Poletje, 22. maja.

Dan pred praznikom so imeli pri Šebelovih v Poljčanah veliko peko. Gospodinja je zato močno zakurila. Nekoč je bila enkrat v peč, nato pa je šla ven po drugih opravkih. Pa ni prišla daleč, ko se je iz dimnika naenkrat močno zakudilo. Iz gostega dneva je v naslednjem trenutku švignil ogromen plamen in mahoma objet slamsko streho in hišo, ki je skraj pogorelo. Pogorela sta tudi hlev in klet.

V nekaj minutah so bili na kraju požara tukajni gasilci. Vodo za gašenje objektov na gricu so črpali iz 100 m oddaljenega ribnika v dolini. Posredno se jim je požar v kratkem času zreduši in omejiti. Na pomoci so v nekem higu pri-

hiteli tudi sosedje, ki so iz goreče hiše znosili pohištvo, obliko, orodje i. dr. Požar je nastal radi slabega zgrajenega dimnika. V zadnjem času so pri nas in v okolici taki požari zelo pogosti, zato bi bilo posevati dimnikom več pozornosti. Lastnica voda je bila proti požaru zavarovana na 10.000 Din.

Odpiranje trgovin čez poletje

Ljubljana, 23. maja.

DNEVNE VESTI

Vsem poverjenikom (cam) Vodnikove družbe. Koncem maja poteka rok v smislu zadnjega odstavka točke III. družene okrožnice, razposlane vsem gg. poverjenikom (cam) koncem aprila t.l. Uprava Vodnikove družbe prav vladino prosi gg. poverjenike (ce), da blagovolijo na dopisnici, ki je bila priložena zadnji okrožnici, sigurno do konca maja t.l., sporoči podatke o številu članstva, da zamore družbeni odbor določili naklado za letošnje Vodnikove knjige.

Iz državne službe. Za uradnico pri Higijenskem zavodu v Ljubljani je imenovana sestra pomočnica uradniška pripravnica Antonija Jakič, premeščena sta policijski agent priprievnik Maks Burja od komisarijata železniške in obmejne policije na Raketu k predstojništvu mestne policije v Mariboru in policijski agent Pavel Penko od predstojništva mestne policije v Mariboru k komisarijatu železniške in obmejne policije na Raketu. V višjo skupino so pomaknjeni služitelji pri državnih bolnicah za duševne bolezni na Studencu Pavel Jankovič, Srečko Kavčič, Anton Lernerčič in Tomaž Zalokar.

Pozor! SOKOLI IN ŠPORTNIKI!

V najnovejšem zvočnem tedniku (jutri, v nedeljo) športne priprave za berlinsko olimpijadu. Trening na drugo, bradij in konju. Posnetek s "Zeitunga"

Kino Sloga

Iz banovinske službe. Imenovani so: za banovinskoga uradnika pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Mariboru levi breg uradniški priprievnik Branko Bartol, za banovinsko sestro pomočnico pri Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani banovinska uradniška pripravnica Draga Bidovec-Kerhlanek, za banovinsko sestro pomočnico pri zdravstvenem domu v Mariboru uradniška pripravnica Ana Bižal, za banovinskoga svetnika pri banski upravi banovinski sekretar Josip Dolinar. Za banovinskoga kmetijskega pristava v d. upravnika banovinskoga posestva Ponovič pri Litiji ing. Ivan Hrvat, za banovinskoga uradniškega priprievnika pri sreskem cestnem odboru v Kamniku Ivan Levstek, za banovinskoga cestnega nadzornika pri sreskem cestnem odboru v Kranju cestni nadzornik uradniški priprievnik Andrej Riharski, za banovinskoga arhivskega uradnika na kmetijski šoli v St. Jurju ob Južni železnični banovinski uradniški priprievnik Josip Rongador, za banovinskoga cestnega nadzornika uradniškega priprievnika pri sreskem cestnem odboru v Radovljici Viktor Svetel, za banovinsko sestro pomočnico pri združeni zdravstveni občini Gornja Lendava banovinska sestra pomočnica in uradniška pripravnica Marija Špalir, za banovinskoga pisarja priprievnika pri komisiji za egrarne operacije v Ljubljani Franc Zagorec, za zvaničnika laboranta pri kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Ljubljani dnevnican zvanecertanci. V višjo skupino so pomaknjeni banovinska upravno pisarniška uradnica pri banski upravi Hedvika Brus, banovinski kmetijski uradnik pri sreskem načelstvu v Celju Janko Dolinar, banovinska sestra pomočnica pri posvetovalnici za matere v Hrastniku Ana Koščmarič, banovinska upravno pisarniška uradnica pri banski upravi Frančiška Komazernik, banovinski upravno pisarniški priprievnik pri banski upravi Zmagomir Kramen, banovinski katastrski geometar pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani Karol Ligar, banovinska upravno pisarniška uradnica pri banski upravi Franciška Rogač, banovinski uradniški priprievnik pri sreskem cestnem odboru v Kamniku Josip Rupnik, banovinski upravni zdravilišči v Dobrni dr. Fran Šter, banovinski katastrski geometri pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani Vladimir Tance, dipl. tehnik uradniški priprievnik pri sreskem cestnem odboru v Slovenjgradcu Florijan Uhl, banovinski primarij pri banovinskih bolnicah v Slovenjgradcu dr. Vinko Zeleznikar, in banovinski zvanecertanci pri banovinski kmetijski šoli na Grmu Ivan Kastrevič: premeščen je po službeni potrebi banovinski ekonom upravnik banovinskoga posestva Ponovič pri Litiji Ludvik Rupej za pomočnika sreskega kmetijskega referenta pri sreskem načelstvu v Ljubljani.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« v Šiki — Telefon 33-87

Veliki glasbeni film

BOŽANSKA ŽENA

MARTHA EGERTH v vlogi Maddalene, največje ljubezenske komponista BELLINIA, poje znane arje iz oper: **NORMA IN SEVILJSKI BRIVEC**. Predstave v soboto ob 7. in 9. nedeljo ob 3. 5. 7. in 9. ponedeljek ob 8. ur. DOPOLNITO OBICAJNO.

V nedeljo ob 11. uri dopoldne film: **Ukradenia ljubezen** Cena vsem prostorom Din 3.—

V torek veseloigrat:

Igra z ognjem

Prošnja železniški upravi! Lani so bile uvedene na naših železnicah takozvane nedeljske ali weekend karte, ki so še zdaj veljavni in po katerih potujejo občinstvo, zlasti pa nedeljski izletniki, katerim so namenjeni, prav radi segajo. Železniška uprava je s tem potujočemu občinstvu res zelo ustregla in verjetno je, da ima od teh voznih listkov tudi njena blagajna precejšnjo korist. Ali letos so izletniki naleteli na nerazumljivo postopanje. Če namreč kupiš nedeljske vozni listek, se ne moreš vrniti v Ljubljano z izletniškim, večernim vlakom. Ako se n. pr. v soboto zvečer odpelješ v Bohinjsko Bistrico in se že v nedeljo vrneš si prisiljen vstopiti v Bohinjski Bistrici v vlak, ki odhaja okrog 5. knjiži do

večernega izletniškega nimaš z weekend-listkom pravice vstopa. Slišne razmere vlagajo tudi na vseh drugih progah. Tako potujočemu občinstvu z nedeljskimi voznimi listki ni mnogo pomagano. Tu je nujno potrebna remedura!

Za zaščito naših zavarovancev Phönixa. Nečemu našemu zavarovancu Phönixu je bilo v glavnih podružnicih v Beogradu rečeno, da bodo vsa naše zavarovance zadevajoča vprašanja urejena s posetno uredbo in da bo dala država našim zavarovancem govorne garancije. Danes se vrši v Beogradu konferenca skupine interesentov, na kateri se razpravlja o važnem vprašanju naših zavarovancev. Jutri bo pa v Beogradu sestanek zavarovancev, na katerem se bo sklepalo o njihovi nadaljnji taktiki.

— Vsaka gospodinja posudejo malo premoženje! Izračunata enkrat, koliko Vas je bilo vse perilo riuhe, prti, staje, blazine, zavesne in tako dalje. Videli boste, da se bo nabrala precejšnja vsočica denarja. Radi tega mora biti gospodinja prav previdna pri pranju perila. Ne deska za mencejan in ščeklo, milo naj pare! Dobro milo — Schichtovo terpentino mito — najprej odmoči nesnago in jo potem temeljito in prizanesljivo odpravi iz perila. Perilo, prano s Schichtovim terpentinom milom, ostane dolgo kar kar novo in bo vedno bleščeče belo.

Učitelji, ki so odslužili kaderski rok in so bili v zadnjem času po lastnem pristanku postavljeni za uradniške priprievnike, študiti so bili pred nastopom vojske složne že v IX. skupini, naj takoj vlože prošnjo za IX. položajno skupino. To je potrebno, da jih bo moži priznati prejšnji počasni, čim bo ustvarjena možnost po budžetu.

* Organizacija knjigarjev v Ljubljani namenava izdati skupen seznam vseh slovenskih knjig, ki so zdaj še v prometu. Zato se obraže na vse javne in private založbe in samozaložbe s prošnjo, da ji sporodi podatke svojih izdaj v svetu katalogizacije: 1) ime avtorja, 2) naslov knjige, 3) obseg knjige (strani), 4) leta izdaje, 5) cena za broširano in vezano knjigo, 6) ime in naslov založnika. Ker je ta katalog nujno potreben ne le vsakemu knjigaru, ampak tudi sleheneremu kupcu slovenske knjige, se bodo tej prošnji gotovo vsi založniki nemudno odzvali, posebno, ker je to v prvi vrsti v osebnem interesu vsakega založnika. Katalogiziranje bo popolnoma brezplačno. Podatki naj se naslovijo na Organizacijo knjigarjev v Ljubljani: sprejemajte jih pa vsaka knjigarna v Ljubljani.

Zvečni kino IDEAL
ANA STEN, FREDERIC MARCH
v televiziju

„VSTAJENJE“
po romanu slavnega pisatelja
L. N. Tolstoja

danes ob 4. 7. in 9.15 zvečer
v nedeljo ob 3. 5. 7. in 9.15 zvečer

Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravskih banovin« št. 42 z dne 23. tm. objavlja uredbo o izpremembah in ukinitvah uredbe o organizaciji, uporabljanju in plačevanju delovne moči obojencev v kazenskih in drugih podobnih zavodih, uredbo o izpremembah in dopolnitvi uredbe o ureditvi kazenskih zavodov, uredbo o izpremembah in dopolnitvi uredbe o uslužbenicah kazenskih in drugih podobnih zavodov, uredbo v izpremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem devku na poslovni promet in objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin v letu 1936/37.

Reklamacije vablj k otvoriti XVI. ljubljanskega velesejma ob 30. maja do 8. junija izvolute na prošnjo velesejneke uprave naslovi na velesejnsko pisarno. Vabilo so željeno, da se naštejejo na le po pomoči morda komu ni bilo dostavljeno.

Esperantski kongres. Vsem državnim uslužbenecem esperantistom, ki se udeležejo esperantskega kongresa v Ljubljani ob 30. maja do 2. junija, je dovoljen 4dnevni izredni dopust. Inozemskim esperantistom je dovoljen brezplačni vizum. Udeleženci kongresa imajo na naših železničnih polovično voznišču. Popust velja za vse razrede in za vse vlake razen SOE do 25. maja do 6. junija.

Kjer so planinske koče v gorah, ni turisti so težko obloženimi nahrbniki. Dovolj bo, da ponesete polne denarnice s seboj in dobro vam bo. Ce pa se odpravite v kraje, kjer ne čakajo gostišča na vas, se morate pošteno založiti s hrano, ki jo toste nesli seboj. Oslabite se za take prilike le z izdelki, ki jih boste videli na razstavi izdelkov živilske stroke v okviru ljubljanskega velesejma, od 30. maja do 8. junija. Ti izdelki niso niti slabši od inozemskih, čeprav so cenejši in domači!

Dež in toča na Gorenjskem. Kakor v Ljubljani, je včeraj divjala huda nevihta tudi na Gorenjskem. V kamniškem okraju tudi med nevihto padala tudi debela toča ter močno oklestila drevo. Zeredi vetra in dežja je poleglo žito, ki dohiva že težje klasje in se bo takomaj še zravnalo. Trava je povsod že zelo visoka in bi ljudje radi pričeli s košnjo. Dež pa kočno zaenkrat onemogoča tudi izgledi za prihodnje dni najboljši.

Tudi v usnjarski industriji in obrti, ki bosta letos bogato zastopani na ljubljanskem velesejmu ob 30. maja do 8. junija, velja pravilo, da se s postopnim in sistematskim obdelovanjem pridobiljenih izkustev ustvarjajo novi pogledi, ki preneši v delo, ustvarjajo vedno boljše in modernejše izdelke. Letos boste naravnost presenečeni, ko boste videli v razstavni prostorih ogromen napredok naše domače usnjarske industrije in čepljarske obrti!

Idrijtani in prijatelji. Vsi gg., kateri smo naprosili da prevzamejo pokroviteljstvo naših predilekt in, ki nam do danes niso izrecno odklonili, smatramo, da so imenovanje sprejeli. Dalje naprošamo vse, ki so prejeli okrožnice, da se našim prošnjam po možnosti čimprej odzovijo.

* Kongres združenih društev železniških upokojencev. Dne 25. t. m. bo v Slavonskem Brodu kongres združenih društev železniških upokojencev Subotice, Sarajeva, Zadreba in Ljubljane. Taka opozorila pa ostanejo navadno brezusporna in je tako naval na ljubljansko bolnico čedalje večji.

Danes velika premiera! Vsa prirodna lepota tirolskih planin in Frauensee!

DANES OB 16., 19.15. IN 21.15 IN JUTRI OB 15., 17., 19.15 IN 21.15 URI

Pesem lepote, mladosti, ljubezni in prvič prebujene strasti!

ŽENSKO JEZERO

Po slovitem romanu Vicki Bauma »Der Held von Frauensee. V glavnih vlogah omiljeni par iz filma »Oči čarne«

SIMONE SIMON in P. Aumont

... zakaj si me poljubil?! Sedaj ne morem več biti brez tebe. Ne smej se! Kadar tebe ni, umiram od gladu... Oči, roke, usta... vse hrepenu po tebi... reci, da me imas rad vsaj malo... zakaj si me potem poljubil? Hudo si naredil, Erik! Da veš, kaj si naredil iz mene?! Ko smo bili na košnji, občutila sem se neobicajno... vse je v meni bilo težko, sladko... prebudilo se jo je v meni novo življenje...

O tem filmu je govoril ves Beograd, ves Zagreb... in bo govorila tudi vsa Ljubljana!!!

Danes premiera v Elitnem kinu Matici

MIKI IN SILLI REVJJA V BARVAH
FILM Z K.D. V MATICI
CENA: DIN 3.50.

—lj Umetska razstava slikarjev bratov Vidmarjev. Po daljšem presleku bosta razstavila slikarja Drago in Nande Vidmarjev nojnovejša dela v Jakopičevem paviljonu. Po letu 1930, ko sta poslednjkrat razstavila v Ljubljani, sta aktivno sodelovala na raznih mednarodnih in jugoslovenskih razstavah, kjer sta si s svojimi resnimi deli pridobili ugledno priznanje. Vsa slovenska kulturna javnost si bo prav gotovo ogledala to zanimivo razstavo, saj razstavlja najnovejša dela, ki kažejo posvetni samoniklo izražanje v podajanju naših zemelj in našega človeka. Razstavo bo otvoril v petek dane 29. maja ob 19.30 gospod dr. France Štele. Otvoritev bo odprtja 14 dni.

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte Vam odstranimo brez bolčin, ter strokovnošča zmasiramo noge v naši pedikuri.

Obišcite nas, prepričajte se!

Nega nog Din 10.-

Ljubljana, Selenburgova 7.

—lj Recitacijski večer, ki se bo vrnil v ljubljanskem dramskem gledališču na predvečer desetletnice Kosovelove smrti dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer, bo poleg počaščenja Kosovelovega spomina postal tudi zanimiv, točen in kvaliteten pričak slovenske povojne pesniške tvorbe. Po spominski besedi in daljši recitaciji pesmi Srečka Kosovela bodo brali izbor iz svoje krike slednji avtorji: Miran Jane, Tone Selškar, Anton Vodnik, Edvard Kocbek, Božo Vodusek, Mile Klopčič, Vida Taufer in Bogomil Fatur. Tako bo podan kronološko in stilno-zgodovinsko razvoj naše povejno poezije do najnovejšega časa. Opaziramo vso kulturno javnost na edinstveno prireditve in nasvetujemo na vstopno izčrpalo (cene so zelo nizke!) že v predprodaji.

—lj Lazarinijev cviček iz Gadove pečeči dobite v Daj - Damu

—lj O binkoštih na Veliki Klek in po Koroski! Izletna pisarna Okorn priredi ob 30. t. m. do 1. junija avtobusni izlet na Grossglockner in ob vseh vecjih jezerih Koroske. Vse podrobne informacije dobite v pisarni Ljubljana hotel »Sonne I. nadstropje.

—lj Člani železničarskih podpornih društev pozor! V nedeljo 24. maja se vrši ob 9. uri v dvorani Delavske zbornice na Mikloščevi cesti zborovanje članov železničarskih podpornih društev, na katerem se bo obravnavalo o sedanjem stanju društev ter raznih predlogih glede članarine in posmrtnih.

—lj Borza dela v Ljubljani še lažja, umetnega slikarja, 2. hlapca, slaćičarja, žargarja za venecijanko, 3. krojače, pohištvenega mizarja in 4. zidarje za delo s šamotno opoko.

—lj Iz vrelim mlekom se je popari. V bolnično so prepeljali dveletnega delavčevega sinčka Alojzija Kerbežnika v Višo. Ki je zvrnil naso posodo mleka in se popari po vsem teles

Otrokom za birmo Rata

59
5842-64853

12
45301-1104

39
2850-63805

19
45422-05

39
2961-14819

49
2491-24814

45
2962-14815

69
6662-44722

59
6622-44309

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din preklici

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglaševne ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 para, davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din

50 par entlanje

azuriranje vezenje zaves, perila, monogramov in gumbnic
Velika zaloga perja & 6.75 Din.
Julijana, Gospodstvenka 12.
1/1

Cenjenemu občinstvu se priporoča za vsa v to stroku spadajoča dela

Marn Josip,
soboslikar in pleskar

Ljubljana
Wolfova ul. 12. — Tel. 30-68.

STAJERSKO KOPALIŠE GLEICHENBERG neprekosljivo za zdravljenje katarrja, naduhe nabuhlosti in srčnih bolezni. Edinstvena klima, priznani zdravilni vrele, naravne ogljikovo-kislinske kopeli, pnevmatične celice in inhalatorji. — Sezona maj-september. Polna penzija po 6 S. Prospekti pošilja zdraviliška komisija.

Priporoča se

KOŠAK IVAN

slikar in pleskar

Ljubljana

GORUPOVA ULICA 4.

BRIVSKI in FRIZERSKI salo dobro upeljan v Ljubljani se pod ugodnimi pogoji odda. Naslov v upravi »Naroda«, 1020

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek 3. Din
Najmanjši znesek 8 Din

MLADA GOSPA zmožna perfektno nemškega, slov. in srbo-avr. jezika, izurjena v strojopisu in vseh pisarniških dejih še službo za stalno ali sezijo, gre tudi za blagajničarko. Pisane ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Vestnac«. 1501

RAZPISUJEMO SUKCESIVNO DOBAVO 100 VAGONOV ZDRAVIIH, DOBRO SUIH BUKOVIH DRV (CEPANIC) BREZ OKROGLIC IN KLAJ IZ ZIMSKE SEČNJE 1935/36. PLAČLJIVO TAKOJ PO PREJEMU. PONUDBE Z NAVEDBO MNOŽINE, OZNAČBO KVALITETE IN NAJNIŽJE CENE ZA 100 kg feo VAGON NAKLADALNE POSTAJE POSLATI NA:

Nabavljajalna zadruga usl. drž. železnice,
LJUBLJANA, MASARYKOVA 17.

NIZKE CENE

dvokoles, otroških-igralnih-invalidskih vozičkov.
prevoznih tricikeljev, šivalnih strojev. Cenik franko.
»TRIBUNAC F. BATTEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta štev. 26.

WOLFOVA 14 PODRUŽNICA: Kongresni trg 18 SLAŠČIČARNA PELICON

Od ust do ust gre glas,
da najboljši sladoled je pri nas!

ŠPEDICIJA TURK Ljubljana

prevezma

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošiljk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno

Telefon interurban 24-59. Vilharjeva

c. 33 (nasproti nove carinarnice)

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejsimi avtomobili

Telefon interurban 21-57. Masarykova c. 9 (nasproti tov. kolodvora)

Makulaturni papir

prodaja

uprava »Slovenskega Naroda«,
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor z časopisnim oglasom, čigar delokrog je neomejen. Casopis pride v vsako hišo in govor dnevno desettisočem čitateljev. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese koristi trgovcu in kupcu.

**Narodna
tiskarna**

LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA

TISKARSKA

DELA

TER SE

PRIPOROČA

ZA CENJ NAROČEV